



**Republika Srbija**  
**VRHOVNI SUD SRBIJE**  
**U 7666/05**  
**21.06.2006. godina**  
**Beograd**

### **U IME NARODA**

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Milene Savatić, predsednika veća, Jelene Ivanović i Nade Kljajević, članova veća, sa savetnikom Milanom Komlenovićem, kao zapisničarem, rešavajući u upravnom sporu po tužbi Zemljoradničke zadruge "AA" koju zastupa direktor AB, a njega punomoćnici advokati AV i AG, Radnička 14/3 protiv rešenja Ministarstva finansije Republike Srbije u Beogradu broj 46-00-00121/1998-07 od 7.10.2005. godine, uz učešće zainteresovanog lica "BB" kog zastupa advokat BV, u predmetu vraćanja zadružne imovine, u nejavnoj sednici veća održanoj dana 21.6.2006. godine, doneo je

### **P R E S U D U**

Tužba SE UVAŽAVA i PONIŠTAVA rešenje Ministarstva finansija Republike Srbije broj 46-00-00121/1998-07 od 7.10.2005. godine.

### **O b r a z l o ž e n j e**

Osporenim rešenjem odbijena je kao neosnovana žalba tužioca na rešenje Grada Novog Sada-Gradska uprava-Sekretarijat za urbanizam i stambene poslove-Uprava za imovinsko pravne poslove broj I-3-462-9/97 od 23.12.2004. godine kojim je odbijen zahtev tužioca za povraćaj zadružne svojine-isplatu novčane protivvrednosti 115 hektara 31 ar 07 m<sup>2</sup> poljoprivrednog zemljišta, njive druge klase u zalivnom sistemu KO VV prema prometnoj vrednosti ove imovine kao neosnovan.

Tužilac je u tužbi osporio zakonitost rešenja tuženog u pogledu zaključka da imovina čiji se povraćaj u vidu plaćanja protivvrednosti traži, ne pripada imovini koja se po članu 95. Zakona o zadrugama može vratiti, a dopunom tužbe osporava nadležnost za odlučivanje upravnog organa imajući u vidu da je zahtev za vraćanje zadružne imovine podnet 26.12.1991. godine, kada je važio Zakon o načinu i uslovima vraćanja imovine stečene radom i poslovanjem zadruge i zadrugara posle 1.7.1953. godine zbog čega je u ovoj upravnoj stvari za odluku nadležan Opštinski sud, a ne upravni organ. Predložio je da sud tužbu uvaži i osporeno rešenje poništi.

U odgovoru na tužbu tuženi organ je ostao pri razlozima datim u osporenim rešenju i predložio da sud tužbu kao neosnovanu odbije.

U odgovoru na tužbu zainteresovano lice, "BB" je predložilo da se tužba odbije kao neosnovana, jer je osporeno rešenje pravilno i na zakonu zasnovano.

Nakon ocene navoda tužbe, odgovora na tužbu kao i svih spisa ove upravne stvari Vrhovni sud Srbije je našao:

Tužba je osnovana.

Vrhovni sud Srbije je našao da su prilikom donošenja osporenog rešenja povređena pravila postupka što je bilo od uticaja na rešavanje stvari, jer organ nije otklonio povredu upravnog postupka učinjenu od strane prvostepenog organa koja se sastoji u tome što prvostepeni organ nije vodio računa o svojoj stvarnoj nadležnosti, a što je bio u obavezi po članu 24. ZUP-a. Ovim članom je propisano da organ paži po službenoj dužnosti u toku celog postupka na svoju stvarnu i mesnu nadležnost, a ako nađe da nije nadležan za rad po određenoj upravnoj stvari postupiće na način propisan u članu 56. stav 3. i 4. ovog Zakona.

Iz spisa proizilazi da je zahtev u ovoj upravnoj stvari za vraćanje imovine podnet 29.1.1991. godine, kada je na snazi bio Zakon o načinu i uslovima vraćanja imovine stečene radom i poslovanjem zadruge i zadrugara posle 1.7.1953. godine koji je stupio na snagu 15.8.1990. godine. Ovaj zakon je prestao da važi 25.12.1996. godine na osnovu Zakona o prestanku važenja Zakona o načinu i uslovima vraćanja imovine stečene radom i poslovanjem zadruge i zadrugara posle 1.7.1953. godine ("Službeni glasnik RS" br. 52/96), a Zakon o zadrugama ("Službeni list SRJ" br. 41/96 i 12/98) stupio je na snagu 14.12.1996. godine. Republički Zakon o zadrugama je predviđao nadležnost opštinskog suda, za slučaj da se pred upravnim organom ne zaključi sporazum o vraćanju imovine, a Zakon o zadrugama iz 1996. godine za vraćanje imovine po članu 95. do 98. ovog Zakona predviđa isključivu nadležnost upravnog organa, s tim što ovaj Zakon ne sadrži odredbe povodom započetih postupaka u kojima je zasnovana nadležnost suda po republičkom propisu koji je u međuvremenu prestao da važi.

Odredbom člana 15. stav 2. ZPP ("Službeni glasnik RS" br. 125/2004) propisano je da ako se u toku postupka promene okolnosti na kojima je zasnovana nadležnost suda ili ako tužilac smanji tužbeni zahtev, sud koji je bio nadležan u vreme podizanja tužbe ostaje i dalje nadležan iako bi usled ovih promena bio nadležan drugi sud iste vrste. Odredbom člana 17. ZUP-a propisano je da stvarna nadležnost za rešavanje upravnog postupka određuje se po propisima kojima se uređuje određena upravna oblast odnosno po propisima kojima se određuje nadležnost

pojedinih organa.

Kako je nadležnost redovnog suda u parničnom postupku ustanovljena primenom Zakona o načinu i uslovima vraćanja imovine stečene radom i poslovanjem zadruga i zadrugara posle 1.7.1953. godine (Republički zakon) pre nego što je Zakon o zadrugama iz 1996. godine stupio na snagu kao i da u prelaznim i završnim odredbama ovaj zakon ne propisuje retroaktivnu primenu niti uređuje postupanje u predmetima koji su u toku, a nisu okončani do stupanja na snagu tog Zakona, za postupanje u ovoj upravnoj stvari nije nadležan upravni organ već opštinski sud, o čemu tuženi organ nije vodio računa prilikom donošenja osporenog rešenja.

Kako je zakon pogrešno primenjen na štetu tužioca to je Vrhovni sud Srbije našao da je tužba osnovana pa je primenom člana 41. stav 2. Zakona o upravnim sporovima ("Službeni list SRJ" br. 46/96) doneo odluku kao u dispozitivu, stim što je pravno shvatanje suda izneto u ovoj presudi obavezujuće za tuženi organ u smislu člana 61. istog Zakona.

PRESUĐENO U VRHOVNOM SUDU SRBIJE U BEOGRADU,

**Dana 21.6.2006. godine, U. 7666/05**

**Zapisničar, Predsednik veća-sudija,**

**Milan Komlenović, s.r. Milena Savatić, s.r.**

**Za tačnost otpstrukva**

**Upravitelj pisarnice**

**Mirjana Vojvodić**

**MN**